

ادبیات عمریہ تحریری

ہفتہ لقی سیاسی ، علمی و ادبی غزنیہ در

جلد : ۲

سنہ : ۱ ۲۷ ذی القعدہ ۱۳۳۵ جمعہ ابرتسی ۱۵ ایلول ۱۹۱۷ نومبر ۲-۳۳

عبدالحق حامد بک

نشان طاشی ، ۱۱ شباط ۱۹۱۷

استاد مؤید ادب ،

جدم سلیمان نظیف افندینک وفاتندن قرق ایکی سنہ صوکرہ مجموعہ اشعارینی طبع ایتدیرن پدرم ، یازدینی مقدمہ دہ ،

» ... خیلوجہ آثار قلمیہ سی واریکن ہنوز طفل شیرخوار و محافظہ آثارینہ بی اقتدار اولدینم » اثنادہ وفات ایلدیکندن آثار مجوئہ پریشان شدہ دست اسف ، یعنی ایادی روزکارده تلف » اولہرق مفتش آرزو ، شونک بونک مجموعہ لرینی تحری و جستجو ایدہ ایدہ بعض آثار منظومہ » و منشورہ سی بولنہ بیلیمش اولغاہ کندوسنہ وسیلہ رحمت و شو عبد عاجزجہ وظیفہ بنوتہ موافق » بر خدمت اولوق اوزرہ بالترتیب اشبو مجموعہ طبع و تمثیل ایلدی » دیمشدی .

پدرم ، باباسنک آثارینی جمع ایدرکن نہ قدر مزاحمی اقتحام ایتدی ایسہ ، بو تلید کترده اب اکرم معنویاتنک اشعاریلہ مکتوبلرینی - و بالخاصہ مکتوبلرینی - تحری و تلفیق خصوصندہ اوصرتبہ مصادف مشکلات اولدی . فقط ہر منظومہ ، ہر مکتوب بولندجہ وجداناً حس ایتدیکم شوق و ذوق ، ہر زحمتک بدلنی عالیجنابانہ اودہ مش و نتیجہ دہ بندہ کزی اہمال استادہ قارشی مشتکی دگل ، متشکر بولندیرمشدر .

(پریشان شدہ دست اسف اولان) او متروکاتک نشری صاحبہ ، بو محاسن تارمارک جمعی ایسہ بالعموم خلقہ وسیلہ رحمت اولدی .

درت جلد تشکیل ایدہ جک قدر مکتوب جمع و تحشیہ ایتکہ موفق اولدم سہ دہ بر بوقدر مکاتیبک داہا موجود ویا ضایع اولدینی تخمین ایدیورم . بوندنی صوکرہ نہ قدرینی بولوق نصیب اولہ حق بیلیم ! . . .

طبع و نشر اولنان برنجی جلدینی ، سیر ماضی و احیای خاطرات مقصدیلہ مطالعہ بیورمش

باغچه‌لرینی کندی معماری، منظرسیله، کندی ذوق ملیسیله سوسلادی. هیچ شبهه‌سز - بزده‌ده دور مراد رابع‌ده اسکدار باغچه‌سك استادی اولان وزمانك بیوک رباغچه مهندسی اولدیغنه شهره اولیان (محرم‌اوسته)، کندی وجوده کتیردیکی باغچه‌سنی، فرانسر سیستمنده تنظیم ایتکی دوشونمه‌مشدی. واقعا تورک باغچه‌لرنده کی آثاره، مثلاً دور احمد نالنده کاغذخانه‌ده کی کوشکره فرانسر معماری، انشائینی گیرمش اولسه بيله بو طرز معمارینک تمامیه معماری، منظریمزه، یعنی باغچه‌لریمزه قدر حلول ایتمش اولدیغنی قبول ایدمه‌یز. چونکه چمنیر باغچه‌لری، لاله‌زارار، او زمان صرف بزه مخصوصدی. اروپا باغچه‌لرنده، بو طرزده طرحلر یوقدی. فقط تأسف اولنورکه بوگون باغچه‌لریمزه برشکل ملی گوزه چاریمور. اروپا اصوللاری ده هلاکتیمزده هیچ بر سیستمه بگزمه‌شمس برحاله‌ده یعنی (روقوقو) دیدیکمز (آمریک) برشکلده جای تطبیق بولیور. هر حالده بز بوگون، مبانی عالییه‌مزه معماری، انشائیمز ایچون آرادیمز شکل ملیتی، باغچه‌لریمزه، یعنی (معماری منظری) مز ایچون دخی آراملی‌یز.

قیزل‌طوپراق: ۲۵ مایس ۳۳۳

مراد رمزی

برهفته‌لق تاریخ حرب

[۶ - ۱۲ ایلول ۱۹۱۷]

بو هفته اتفاق مربع مملکتلرنده کی حادثات سیاسییه نك الك مهملری آلمانیا‌ده (بر. طنپرووران) فرقه‌سی تأسیسی ایله لهستان قاینه‌سك تشکیلی، مسئولیت حرب مسئله‌سنه دائر. دو قوتور میخانه لیسك نطق کی شیلوردر. فی الحقیقه، برلیندن وارد اولان بر خبره کوره، یکی تأسس ایدهن آلمان وطنپرووران فرقه‌سك ریاستنی «دوق دومکلنبورغ» ایله آلمان بحریه ناظر سابق مشهور آمیرا «فون تیرپیچ» درعهده ایتشلردر. بو فرقه بالجه قوای وطنپرورانیه تی توحید ایتک ایسته‌مکده‌در. فرقه انتخابانده نامزد کوسترمه یه‌جک و صلحک عقدندن اعتباراً طاغیه‌جقدر. فرقه، کرک خارجاً و کرک داخله قارشی اثر ضعف و مساعدیه ابراز ایدله‌یه‌ره‌ک بالعکس آلمان سلاحنک مظفریتی اعتقادیه آلمانلره خاص برثبات و متانت کوسته‌رله‌سنی کندیسنه غایه اتحاد ایدهن، عزم صاحبی بر حکومت ایمراطوریه‌یه ظهیر اولق آرزوسنده‌در.

آژانس (وولف) طرفندن رسماً نشر ایدیلن بر خبر کوره، آوستریا - مجار خارجیه ناظری قونت (جرنین) ایله آلمان باش وکیلی دوقتور (میخانه‌لیس) بیننده جریان ایدهن مذاکرات نتیجه‌سنده ۱۹۱۶ تشرین ثانیسنده نشر اولونان لهستان حکومتنک تشکیلاتنی ایلرله تمکه قرار ویرلشدر. ایکی متفق حکمدار طرفندن بو خصوصده مهم بر بیاننامه نشری بکله‌نیور. لهستانده اول امرده بر حکومت موقته تشکیلی موضوع بحثدر. اولاً اوچ اعضادن مرکب بر مجلس نیابت تشکیلی اولونا‌جق، باش وکیل بو مجلس طرفندن انتخاب ایدله‌جکدر. باش وکیل قاینه‌سك لیسته‌سنی مجلس نیابته تودیع ایده‌جکدر. قطعی قاینه‌نک تشکیلی متعاقب پارلمنتو انتخاباتنه باشلانجه‌قدر. روسیه‌ده (صوخوملینوف) دعواسنک جریان و روس سفربر لکنک نه صورتله کیرلیجه اعلان ایدله‌ره‌ک اژدر حربک تحریک ایدلیدیکی ثابت اولماسی اوزرینه بو هفته ظرفنده بر برینه معارض ایکی مهم رجل سیاسی طرفندن ایکی نطق ایراد ایدلیدی. بریسی دوقتور میخانه‌لیس طرفندن، بریسی ده

لوئید جورج طرفندن . آلمان باش وکیلی نطقده ، صوخمیلینوف ، ایزوولسکی ، ساسانوف ، پوانقاره ایله انکارلر جالی آراسنده آلمانیا یی احیا ایچون نه صورتله اخذ ترتیبات و اجراءات ایدلایکنی افشا و اثبات ایدیور . واز جمله شونلری سویله یور : اکر دشمنلرک ادعاسی کبی آلمانیا سطوت واستیلا حرصلری ایله متحسس اولسه یدی ، صوک فرانسز محاربه سندن بری کچن ۴۳ سنه ظرفنده دفعاتله ظهور ایدن فرصتلردن بالاستفاده دهآ از مشکل شرائط دائره سنده حربه کیریشمش اولوردی . بومدت ظرفنده فرانسه نك تماماً قوتدن دوشدیکی آنلر اولمشدر . ینه برزمان انکلتزه ، بر زمان روسیه ، آوروپا خارجنده کی محارباتله ، تمامیه عاجز بر موقعده قالمشلردر . بو فرصتله رغماً آلمانیا قلیجه صارلامادی . بوقانلی مدافعه حربی ، منحصرأ دشمنلر مزك آرزو و اراده جانیا نه سیله اولمشدر . لوئید جورجك نطقی پك شایان دقت . لوئید جورج ، آرتق (صوخمیلینوف) دعوا سنك اورتایه دو کدیکی حقائق قارشیسنده ، شیمدی به قدر یاپیلدینی کبی ، اولو اورتامسئولیت حربی آلمانیا به یو کله مك ممکن اولامایه جغنی کوره رده ك ، حربه — صربستان و فرانسه به معاهداتله باغلی اولان — روشیه نك سوق ایدلایکنی اعتراف ایتمشدر که بو ، تاریخ نظرنده پك قیمتدار بر وثیقه اولارق قاله جقدره ائتلاف مملکتلرنده متحدث حادثات سیاسیة نك اک مهمی (ریو) قاینه سنك سقوطی در . کچن هفته کی اجمالزده (ریو) قاینه سنك موقعی متزلزل اولدیغنی سویله مشدك . فی الحقیقه ریو استعفا سنی (پوانقاره) به ویرمشدر . قاینه نك تشکیلی وظیفه سی حربیه ناظر سابق (پهن لووه) به احاله ایدلشدر . ریو نك اسباب استعفا سی « بونه روژ » غزته سی سر محرری اولوب صلیح لهنده چالیشماسندن دولایی تحت توقیفه آلنوب حبس خانه ده اسرار آمیز بر صورتده وفات ایدن (آلره یدا) حادثه سی ، (قله مانسو) نك هجوملری ، استوقه هولم قونقه رانسه کیده جك سوسیالیستلره پساپورط اعطاسندن امتناع ایسله سندن دولایی سوسیالیستلرک (ریو) دن یوز جویرمه لری ، اعاشه مشکلاتی و سائر در . فرانسه نك بوشنچی حرب قاینه سنك استعفا سنی بر کله ده خلاصه ایتك لازم کایر سه فرانسه ده حاصل اولان تعب و فتور در ، دییه بیلیر . هله (ریغا) مغلوبیتی فرانسه ده بر اختلاج عصبی بی موجب اولمادی دینه مز . ایتالیا ده (بوزه لالی) قاینه سنك ینه اعاشه مسائلندن دولایی سقوطی محقق اولدیغنه دائر خبرلر کلور . حتی انکلتزه دن ده ، (لوئید جورج) نك موقعی صار صیلدیغنه دائر خبرلر اکسیک دکل . انکلتزه ده عمله نك حکومت قارشى خیر خواه وضعیتی ترک ایتدیکی و صیق صیق اجتماعلر عقیدله ناخشنودیسنی اظهار ایله دیکی کورولور .

صلیح مسئله سنه کلنجه : پاپانك نوطه سنه ائتلاف طرفندن ویریله جك جوابك ناز کانه بر ردی متضمن اولاجنی آرتق تحقق اتمشدر . اتفاق مربع نوطه بی خیر خواهانه بر صورتده قارشیلایه جق ایسه ده یالکز بونکله مذاکرات صلیحه به کیریشله مه به جکنه شبهه یوقدر . آمریقا رئیس (ویلسون) پاپانك نوطه سنه جوانی ویرمشدر . ویلسون نوطه سنده آلمانیا ده مسئول بر ده موقرات حکومت تشکل ایتمه دکه مذاکرات صلیحه به کیریشله مه به جکنی بیان ایتك کبی بر آمریقا لیلحق غراتی کوسترمشدر .

حادثات حربیه به کلنجه : غرب جبهه سنده انکارلرک (فلاندر) ساحه سنده و (آراس — اسقارپ) جوارلرنده ، فرانسز لرنده (وردون) ایلرلرنده کی طوپچی و پیاده هجوملری هانده بلافاصله دوام ایدیور . کاه تخفیف و کاه تشدد ایدن و هر دفعه سی بیگلرجه حیاته مال اولان بوجوملردن « قطعی » سویله دورسون ، حتی « مفید » نتایج بیله جیقیدینی یوقدر . هر هجوم طالغهی آلمان چلیکنه چارپدجه کری پوسکور یور .

ایتالیان جہۂ حربندہ ، ہفتہ ، ۱۱ نجی (ایزونزو) تعرضتک صوڪ اختلاجری دوام
ایتدی . (استہفانی) نك اورتالغہ یایدینی عجول وناموسم خبرلرہ رغماً (مونته سان غابریہلہ)
دنیلن طاغ ، کونلرجہ ، بوغاز بوغازہ ، بیامان و بی فاصلہ محارباتدن صوکرہ آوستریالیلرک النده
قالدی . قادورنانک بورایہ صالدردینی تام ۱۲ فرقہ عسکر طاغک یاماگلری اوزرنده
یووارلاندیلر . هیچ نہبہسز ایتالیادہ قودوران بریأس ومدہش بر مسئولیت قورقوسی
(قادورنا) و رفقاسنی ۱۲ نجی ایزونزو هجومہ حاضرلایہ جقدر . فقط ۱۱ نجی ایزونزو حربندہ
(۲۵۰) بیگ کشی ضایعات ویرہن و شیمدی یورغونلقدن نفس آلامایہ حق بر حالہ دوشن
ایتالیان اوردوسی ، اوزمان دہا زندہ ، دہا یوکسک قوۂ معنویہ لی اولمایہ جقدر .

مادونیا جہۂ حربندہ مصادمات بردوام . مالک کولی طرفلرنده عثمانلی قوتلرینکدہ اشتراک
ایتدکلری بومحاربہلر بزم طرف ایچون قطعاً قورقولمایہ حق بر صورتدہ جریان ایدیور . سارای
اوردوسی الیوم خط رجعتدن امین اولقلہ برابر ، اغلب احتمالات ، یونان اوردوسی حاضرلاتجہیہ
قدر بویوک بر تعرض تشبندہ بولونامایہ جقدر .

شرق صحنۂ حربندہ (ریغا) نك ضبطندن صوکرہ وقایع حربیہ مأمول اولدینی درجہدہ
انکشاف ایتدہدی . ریغایی خارق العادہ برسرعتلہ ضبط ایدن آلمانلر ، برمانورہ ساحہ سندہ تطبیقات
یاپیورلرمشجہ حرکت ایتشلر ، اومستحکم روس مواضعنی آلیویرمشلردی . فقط آلمان اوردوسی ،
مقہور و متفسخ ، رجعت و فرار ایدہن ۱۲ نجی روس اوردوسی آنجق ۶۰ - ۷۰ کیلو مترو قدر
ایلریدہ (و ہندن) و (نیتاو) جنوبلرینہ قدر تبعید ایتدکدن صوکرہ توقف ایلہدی . آلمانلرک
سکز اون کون روسلرک بورادہ برلشمہ لرینہ مساعدہ ایتملہ لرینہ نظراً ، مقصدک آنجق ریغایی ضبط ایلہ
بونامدہ کی کورفرزہ مالک اولقندن وروس دونانماسنی قوغمتدن عبارت اولدیغنی - بعض منفدین عسکریہ
ایلہ برلکندہ - بزدہ ظن ایدیورز . چونکہ آلمانلر ہنوز ۴۵۰ کیلومترو اوزاقدہ اولان پترسبورغہ
کیتمک ایچون بر حرکت تعرضیہ اجرا ایتدیلسہ ، روسلرک بر دہا طویلانملہ لرینہ ودیکر طرفلردن
احتیاط قوتلری کتیرملہ لرینہ میدان ویرمہدن و پک سرعتلہ یورومہلری لازم کلیردی ، دینہ بیلیر .
شوحالہ آلمانلرک پترسبورغہ — فنلاندیہ کورفرزندہ کی (رہوال) حرب لیمانیلہ (قرونشتاد) مستحکم
موقعنی دونانما اعانہ سیلہ الہ کچیردکدن صوکرہ — دکزدن کیتملہ لری دہ خاطرہ کلیور . بویول شہہ نزکہ
دہا قیصہ در . دائماً پک صاغلام ایش کورہن آلمانلرک ، روس دونانماسنک (قرونشتاد) قوۂ
مخافظہ سندہ کی انحلال و تشتتی کندی املارینہ خدمت ایتدیرمک ایستہمیہ جکلرینی کیمسہ ادعا ایدہ منر .
وقوعاتی بکلہ مکملہ برابر اعتراف ایتملہ لدرکہ ریغا ظفری ، کرک ائتلاف مملکتلرنده وروسیہدہ
وقوعہ کتیردیکی یأس اعتباریلہ ، کرک الہ کچن کلی غنائم ویوزلرجہ طوپ جہتندن ، کرک روس
دونانماسنک بوسبوتون فنلاندیا کورفرزینہ طیقیلما سندن دولای بزجہ بویازک اک قیمتلی ظفرلرندن
بریسیدر . آلمانلر بورای الہ کچیرمکک اک آزدن (قورلاند) وشرقی پروسیایہ آچیق برتہلککلی
ومستحکم دشمن قاپوسنی الہ کچیرمش اولدیلر . شیندیلاک بودہ یتر .

عثمانلی جہہ لرنده کوچوک مصادماتدن وکشف حرکتلرندن غیر برشی یوقدر .
یالکنز طرابلس غریبہ کی قوتلرہنک ایتالیانلرہ (زوارہ) و (عجیلات) طرفلری ایلہ تونس
حدودندہ یکی کوتکلر آتدقلرینی ایشیتمککہ حبور بال حس ایدیورز .